

Beslissingsformulier College van burgemeester en wethouders

DIENT SBO	SECTOR RI	BEHANDELEND AMBTENAAR A. Otten	PORT.H. K	DATUM VERZ.	AGENDANUMMER: 14
ONDERWERP nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij de plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 15-11-2001				REG.NR(S) 16188	
				BETROKKEN DIENSTEN	
BETROKKEN BESTUURSORGANEN		H/I	UITTERSTE DATUM		SBO
B&W ROVEZ		H	18-12-2001 16-01-2002		DAT. 22/11/01
Raad			29-01-2002		PAR. lop
COMMUNICATIE		OPENBAAR			
Openbaarmaking via wekelijkse perstoelichting op de B&W-besluitenlijst				PORT.H. K	DAT. 3/12
				AKK.	BESPR.
ONTWERPBESLUIT A. De raad, gehoord de commissie ROVEZ, voorstellen:				COÖRD. AFD.	ONTV. 3/12
1. In te stemmen met de behandeling van de inspraakreacties zoals in bijgaande Nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij de plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 14-11-2001; 2. de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties, d.d. 15-11-2001, vast te stellen.				VERZ. 8/12	PAR. ll
B. 1. na vaststelling van de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties, d.d. 15-11-2001, insprekers op de hoogte te brengen van het besluit van de raad; 2. na vaststelling de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties, d.d. 15-11-2001, ter verkrijging van een algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening) aan Gedeputeerde Staten toe te zenden en deze Notitie gelijktijdig ter beoordeling aan de Provinciale Planologische Commissie voor te leggen.				DAT. 6/12	BESPR.
				OPMERKINGEN GEMEENTESECRETARIS	
IS ER SPRAKE VAN EEN AFWIJKEND ONTWERPBESLUIT? Nee					
BESLUIT Akkoord/gehoord/geïnfomeerd de commissie Ruimtelijke Ordening, Verkeer en Economische Zaken Datum, 16 januari 2002 De Secretaris, <i>[Handwritten Signature]</i>				DATUM/NR. BESLUIT 11 DEC 2001 0628	
CONFORM ONTWERP-BESLUIT BESLOTEN					

De gemeente Hengelo heeft, evenals vele andere gemeenten, te maken met een toename van verzoeken voor het plaatsen van zend/antenne installaties voor diverse vormen van telecommunicatie. Het meest bekende voorbeeld daarvan is de mobiele telefonie. Voor zover er in de bestemmingsplannen van Hengelo al regelingen zijn opgenomen voor de plaatsing van zend/antenne-installaties voorzien deze niet in de plaatsing van zend/antenne-installaties voor mobiele telefonie en andere vormen van telecommunicatie. Om de te verwachten verzoeken om plaatsing van zend/antenne-installaties zoveel mogelijk te stroomlijnen is het wenselijk voor zowel ons als verzoekers om randvoorwaarden aan te geven waar de verzoeken aan getoetst zullen worden. Duidelijk moet wel zijn dat per individueel geval andere aspecten ook een rol kunnen spelen bij de afweging.

Van 2 januari tot 30 januari 2001 heeft de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties als inspraakbeleidsvoornemen ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn drie inspraakreacties ingediend.

Het is de bedoeling dat deze Notitie na vaststelling de basis vormt voor het aanvragen van een algemene verklaring van geen bezwaar, zoals genoemd in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Na afgifte van deze verklaring van geen bezwaar kan deze Notitie dan drie jaar gebruikt worden voor het verlenen van vrijstellingen voor het plaatsen van zend/antenne installaties.

STANDPUNT ONDERNEMINGSRAAD

N.v.t.

AFWIJKEND ONTWERPBESLUIT

BIJLAGEN

Advies SBO d.d. 22 november 2001

Concept raadsvoorstel + raadsbesluit

Uitgaande brieven

Nota ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties

Nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties

MIDDELENASPECTEN DIENST

1. Heeft dit voorstel financiële gevolgen voor de gemeentelijke functies	Ja/Nee*
2. Welke invloed heeft dit op de dienstjaarbegroting (structureel/eenmalig)?	+/- f _____
3. Welke zijn de structurele effecten voor het meerjarenbeleidsplan?	+/- f _____
4. Dienstbegrotingswijziging noodzakelijk?	Ja / Nee
Nummer begrotingswijziging	_____

STANDPUNT CONCERNFUNCTIES

advies aan het college van burgemeester en wethouders

reg.nr.(s) 16188

datum 22 november 2001

dienst SBO

sector RI

onderwerp **Nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties**

INLEIDING.

De gemeente Hengelo heeft, evenals vele andere gemeenten, te maken met een toename van verzoeken voor het plaatsen van zend/antenne installaties voor diverse vormen van telecommunicatie. Het meest bekende voorbeeld daarvan is de mobiele telefonie.

Voor zover er in de bestemmingsplannen van Hengelo al regelingen zijn opgenomen voor de plaatsing van zend/antenne-installaties voorzien deze niet in de plaatsing van zend/antenne-installaties voor mobiele telefonie en andere vormen van telecommunicatie. Om de te verwachten verzoeken om plaatsing van zend/antenne-installaties zoveel mogelijk te stroomlijnen is het wenselijk voor zowel ons als verzoekers om randvoorwaarden aan te geven waar de verzoeken aan getoetst zullen worden. Duidelijk moet wel zijn dat per individueel geval andere aspecten ook een rol kunnen spelen bij de afweging.

Wat betreft het antennebeleid hebben zich de afgelopen periode diverse ontwikkelingen voorgedaan. Zo is eind december 2000 de nota Nationaal Antennebeleid door het kabinet vastgesteld. Op 14 mei 2001 heeft de Tweede Kamer zich over deze nota uitgesproken.

De doelstelling van het Nationaal Antennebeleid is om binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid voldoende ruimte voor antenne-opstelpunten te stimuleren en faciliteren.

De Tweede Kamer heeft zich achter het kabinetsstandpunt geschaard om antennes (inclusief kabel en kast) tot 5 meter bouwvergunningvrij te maken en antennes van 5 tot 40 meter licht-bouwvergunningplichtig te maken (via procedure ex artikel 19 lid 3 Wet op de Ruimtelijke Ordening). Hierbij valt deze laatste categorie onder het regime van artikel 20 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening.

Voorwaarde voor vergunningvrijheid (tot 5 meter) is een convenant, waarin afspraken over voorlichting, instemming van bewoners, de visuele inpasbaarheid en de onderlinge samenwerking van operators is geregeld. Convenantpartijen zijn naast het Rijk, de VNG, Monet (Mobiele Operators) en Aedes/IVBN (vertegenwoordigers van woningbouwcorporaties en eigenaren van vastgoedorganisaties). Het is de bedoeling dat eind 2001 partijen zover zijn dat het convenant ondertekend kan worden.

Dit betekent niet dat vanaf eind oktober de vergunningvrijheid al ingaat. Dat kan alleen via wijziging van wetgeving op dit punt. De AmvB die hiertoe wordt voorbereid, maakt deel uit van artikel 43 Woningwet, lijst van vergunningvrije bouwwerken. De verwachting op dit moment is dat de wijziging op grond van de AmvB op grond van de Woningwet, en daarmee de vergunningvrijheid van antennes tot 5 meter, per april 2002 in werking treedt.

Gemeenten kunnen in aansluiting op het convenant regels stellen omtrent de inpasbaarheid van bouwvergunningvrije antennes in de omgeving. Hiertoe worden de gemeenten in de gelegenheid gesteld om – in aansluiting op het lokaal welstandsbeleid en de lokale situatie en wensen – objectieve eisen in de vorm van loketcriteria te formuleren aangaande techniek, bekabeling, situering van de antennedragers en gevelantennes. De operators zullen zich in het convenant verplichten dat zij zich conformeren aan deze door gemeenten te stellen loketcriteria. Deze criteria mogen niet tot doel hebben het tegengaan van de bouwvergunningvrijheid.

Pas op het moment dat de antenne-installaties (tot 5 meter) bouwvergunningvrij worden, krijgt het landelijk convenant zijn volle betekenis. Het tijdstip van invoering van de bouwvergunningvrijheid van antenne-installaties is echter mede afhankelijk van het tijdstip waarop via de Wet Milieubeheer de gezondheidsaspecten zijn gereguleerd. Pas als deze milieuregeling in werking treedt kan ook de regeling voor het vergunningvrij bouwen van antenne-installaties in werking treden. Naar verwachting zal dat niet eerder zijn dan medio 2003.

Het is de bedoeling dat deze Notitie na vaststelling de basis vormt voor het aanvragen van een algemene verklaring van geen bezwaar, zoals genoemd in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Na afgifte van deze verklaring van geen bezwaar kan deze Notitie dan drie jaar gebruikt worden voor het verlenen van vrijstellingen voor het plaatsen van

Uitgaande van de verwachting dat genoemde wetsaanpassingen binnen drie jaar hun beslag krijgen is een aanpassing van bestemmingsplannen die geen regeling bevatten voor het oprichten van zend/antenne-installaties niet meer nodig. Voor zend/antenne installaties hoger dan 40 meter blijft een bestemmingsplanherziening of een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening de aangewezen weg.

Nadat de wetwijzigingen hun beslag hebben gekregen hoeft geen gebruik meer gemaakt te worden van de algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2) om een vrijstelling/bouwvergunning te kunnen verlenen.

Doel van de genoemde wetwijzigingen is met name om de providers mogelijkheden te geven om hun benodigde telecommunicatie netwerken te realiseren.

De wetwijzigingen geven de providers meer ruimte om hun netwerken te realiseren. Dat wil niet zeggen dat zondermeer aan iedere aanvraag meegewerkt moet worden. Voor de opstelpunten tot 5 meter wordt zoals hiervoor is opgemerkt een convenant afgesloten waarin diverse aspecten worden vastgelegd. Daarnaast kan de gemeente nog zogenaamde loketcriteria opstellen.

Voor zend/antenne-installaties met een hoogte van 5 tot 40 meter bestaan meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de situering. De in deze Notitie opgenomen randvoorwaarden zien met name op deze categorie.

INSPRAAK

Van 2 januari tot 30 januari 2001 heeft de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties als inspraakbeleidsvoornemen ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn drie inspraakreacties ingediend waarin hoofdstuk 2 van de bijgevoegde "Nota inspraak Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties" nader op wordt ingegaan. De inspraakreacties geven aanleiding de Notitie op enkele punten enigszins aan te passen

ADVIES

Gelet op het bovenstaande adviseren wij u de raad, gehoord de commissie ROVEZ, voorstellen:

A.

1. In te stemmen met de behandeling van de inspraakreacties zoals in bijgaande Nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij de plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 14-11-2001;
2. de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties, d.d. 15-11-2001, vast te stellen.

B.

1. na vaststelling van de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties, d.d. 15-11-2001, insprekers op de hoogte te brengen van het besluit van de raad;
2. na vaststelling de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties, d.d. 15-11-2001, ter verkrijging van een algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening) aan Ge-deputeerde Staten toe te zenden en deze Notitie gelijktijdig ter beoordeling aan de Provinciale Planologische Commis-sie voor te leggen.

ir. W.J. Licht
directeur

NOTA INSPRAAK
INZAKE NOTITIE RUIMTELIJKE
RANDVOORWAARDEN BIJ DE PLAATSING
VAN ZEND/ANTENNE INSTALLATIES

Hengelo, 14 november 2001

HOOFDSTUK I INLEIDING

De gemeente Hengelo heeft, evenals vele andere gemeenten, te maken met een toename van verzoeken voor het plaatsen van zend/antenne installaties voor diverse vormen van telecommunicatie. Het meest bekende voorbeeld daarvan is de mobiele telefonie.

Voor zover er in de bestemmingsplannen van Hengelo al regelingen zijn opgenomen voor de plaatsing van zend/antenne-installaties voorzien deze niet in de plaatsing van zend/antenne-installaties voor mobiele telefonie en andere vormen van telecommunicatie. Om de te verwachten verzoeken om plaatsing van zend/antenne-installaties zoveel mogelijk te stroomlijnen is het wenselijk voor zowel ons als verzoekers om randvoorwaarden aan te geven waar de verzoeken aan getoetst zullen worden. Duidelijk moet wel zijn dat per individueel geval andere aspecten ook een rol kunnen spelen bij de afweging.

Van 2 januari tot 30 januari 2001 heeft de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties als inspraakbeleidsvoornemen ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn drie inspraakreacties ingediend waar in hoofdstuk 2 nader op wordt ingegaan.

Wat betreft het antennebeleid hebben zich de afgelopen periode diverse ontwikkelingen voorgedaan. Zo is eind december 2000 de nota Nationaal Antennebeleid door het kabinet vastgesteld. Op 14 mei 2001 heeft de Tweede Kamer zich over deze nota uitgesproken.

De doelstelling van het Nationaal Antennebeleid is om binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid voldoende ruimte voor antenne-opstelpunten te stimuleren en faciliteren.

De Tweede Kamer heeft zich achter het kabinetsstandpunt geschaard om antennes (inclusief kabel en kast) tot 5 meter bouwvergunningvrij te maken en antennes van 5 tot 40 meter lichtbouwvergunningplichtig te maken (via procedure ex artikel 19 lid 3 Wet op de Ruimtelijke Ordening). Hierbij valt deze laatste categorie onder het regime van artikel 20 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening.

Voorwaarde voor vergunningvrijheid (tot 5 meter) is een convenant, waarin afspraken over voorlichting, instemming van bewoners, de visuele inpasbaarheid en de onderlinge samenwerking van operators is geregeld. Convenantpartijen zijn naast het Rijk, de VNG, Monet (Mobiele Operators) en Aedes/IVBN (vertegenwoordigers van woningbouwcorporaties en eigenaren van vastgoedorganisaties). Het is de bedoeling dat eind oktober 2001 partijen zover zijn dat het convenant ondertekend kan worden.

Dit betekent niet dat vanaf eind oktober de vergunningvrijheid al ingaat. Dat kan alleen via wijziging van wetgeving op dit punt. De AmvB die hiertoe wordt voorbereid, maakt deel uit van artikel 43 Woningwet, lijst van vergunningvrije bouwwerken. De verwachting op dit moment is dat de wijziging op grond van de AmvB op grond van de Woningwet, en daarmee de vergunningvrijheid van antennes tot 5 meter, per april 2002 in werking treedt.

Gemeenten kunnen in aansluiting op het convenant regels stellen omtrent de inpasbaarheid van bouwvergunningvrije antennes in de omgeving. Hiertoe worden de gemeenten in de gelegenheid gesteld om – in aansluiting op het lokaal welstandsbeleid en de lokale situatie en wensen – objectieve eisen in de vorm van loketcriteria te formuleren aangaande techniek, bekabeling, situering van de antenedrager en gevelantennes. De operators zullen zich in het convenant verplichten dat zij zich conformeren aan deze door gemeenten te stellen loketcriteria. Deze criteria mogen niet tot doel hebben het tegengaan van de bouwvergunningvrijheid.

Pas op het moment dat de antenne-installaties (tot 5 meter) bouwvergunningvrij worden, krijgt het landelijk convenant zijn volle betekenis. Het tijdstip van invoering van de bouwvergunningvrijheid van antenne-installaties is echter mede afhankelijk van het tijdstip waarop via de Wet Milieubeheer de gezondheidsaspecten zijn gereguleerd. Pas als deze milieuregelgeving in werking treedt kan ook de regeling voor het vergunningvrij bouwen van antenne-installaties in werking treden. Naar verwachting zal dat niet eerder zijn dan medio 2003.

Het is de bedoeling dat deze Notitie na vaststelling de basis vormt voor het aanvragen van een algemene verklaring van geen bezwaar, zoals genoemd in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Na afgifte van deze verklaring van geen bezwaar kan deze Notitie dan drie jaar gebruikt worden voor het verlenen van vrijstellingen voor het plaatsen van zend-/antenne installaties.

Uitgaande van de verwachting dat genoemde wetsaanpassingen binnen drie jaar hun beslag krijgen is een aanpassing van bestemmingsplannen die geen regeling bevatten voor het oprichten van zend-/antenne-installaties niet meer nodig. Voor zend-/antenne installaties hoger dan 40 meter blijft een bestemmingsplanherziening of een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening de aangewezen weg.

Nadat de wetwijzigingen hun beslag hebben gekregen hoeft geen gebruik meer gemaakt te worden van de algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2) om een vrijstelling/bouwvergunning te kunnen verlenen.

Doel van de genoemde wetwijzigingen is met name om de providers mogelijkheden te geven om hun benodigde telecommunicatie netwerken te realiseren.

De wetwijzigingen geven de providers meer ruimte om hun netwerken te realiseren. Dat wil niet zeggen dat zondermeer aan iedere aanvraag meegewerkt moet worden. Voor de opstelpunten tot 5 meter wordt zoals hiervoor is opgemerkt een convenant afgesloten waarin diverse aspecten worden vastgelegd. Daarnaast kan de gemeente nog zogenaamde loketcriteria opstellen.

Voor zend-/antenne-installaties met een hoogte van 5 tot 40 meter bestaan meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de situering. De in deze Notitie opgenomen randvoorwaarden zien met name op deze categorie.

HOOFDSTUK 2 INSPRAAKREACTIES

1. **Ministerie van Defensie**
DGW&T
Directie Oost
Postbus 177
7940 AD Meppel

REACTIE:

In paragraaf VII van de Notitie is opgenomen dat zend/antenne-installaties geen negatieve invloed mogen hebben op de vliegveiligheid of andere militaire belangen. Daarbij is aangegeven dat in dergelijke gevallen door het Ministerie van Defensie schriftelijk wordt verklaard dat hier geen bezwaren tegen bestaan. Het Ministerie stelt het op prijs dat genoemde aspecten zijn opgenomen in het toetsingskader. Naar de mening van het Ministerie geeft de formulering onvoldoende zekerheid dat het Ministerie in alle gevallen waarin dat nodig is zal worden ingeschakeld. Volgens de Notitie zal de gemeente eerst zelf beoordelen of er mogelijk sprake is van strijd met de vliegveiligheid of andere militaire belangen. Bij een verkeerde inschatting blijft het voorleggen aan het Ministerie achterwege.

Aangezien een groot deel van de gemeente Hengelo is gelegen binnen de "Control Zone" van vliegbasis Twente wordt verzocht om de bouw van zendmasten of andere hoge obstakels *in alle gevallen* voor te leggen aan het Ministerie van Defensie. Verzocht wordt de tekst in de Notitie in bovengenoemde zin aan te passen.

BEANTWOORDING:

Uiteraard dient te worden voorkomen dat de vliegveiligheid of militaire belangen in het geding komen. De Notitie zal overeenkomstig het verzoek van het Ministerie worden aangepast.

2. **Robers Advocaten**
Postbus 630
7550 AP Hengelo
(namens Betagraphics, Demmersweg 166 te Hengelo, Viro Engineering B.V.,
Hazenweg 41 te Hengelo en Hotel Hengelo, Bornsestraat 400 te Hengelo)

REACTIE:

Namens genoemde cliënten maakt Robers Advocaten de volgende opmerkingen. Inspreker stemt in met het uitgangspunt dat woonbebouwing in beginsel ontzien moet worden bij plaatsing van zend/antenne-installaties. Inspreker vraagt zich af waarom dit uitgangspunt niet zou gelden voor een omgeving waarin hoofdzakelijk kantoor- en bedrijfsgebouwen gevestigd zijn. Niet alleen vanwege aanwezigheid van mensen maar ook vanwege het feit dat in dergelijke gebouwen veelal storingsgevoelige apparatuur aanwezig is.

Volgens inspreker moet de gemeente er strak op toe zien dat niet meer masten worden opgericht dan strikt noodzakelijk is. Er kan niet volstaan worden met het geven van inzicht door de indieners van de door hen onderzochte alternatieve locaties en het aangeven waarom deze niet aanvaardbaar zijn. De gemeente heeft hier een eigen taak en verantwoordelijkheid. De gemeente zal zelf moeten onderzoeken of er wel een noodzaak tot plaatsen bestaat en of er wellicht alternatieven zijn. Volgens inspreker zijn blijkens de Notitie drie dingen van invloed op de vraag naar de noodzaak van plaatsing. Dit zijn: de frequentie, het vermogen en de locatie. Volgens inspreker is het denkbaar dat door gebruik te maken van een andere frequentie of een hoger vermogen de plaatsing van een opstelpunt achterwege kan blijven en gebruik gemaakt kan worden van een bestaand opstelpunt. Inspreker vraagt ook om als eis op te nemen dat een aanvrager de beschikking heeft over een milieuvergunning voordat een bouwvergunning wordt verleend. Ook indien het vermogen van de installatie lager is dan 4Kw. Bij site-sharing ligt het in de rede dat het gezamenlijk vermogen van de inrichting hoger zal worden dan 4 Kw. Inspreker vraagt om aan de verlening van de bouwvergunning de voorwaarde te verbinden dat indien de mast/installatie niet meer gebruikt wordt dat deze wordt verwijderd/afgebroken.

BEANTWOORDING:

In de Notitie is opgenomen dat in beginsel woningen en gebouwen met een overwegende woonfunctie ontzien moeten worden. De passage "gebouwen met een overwegende woonfunctie" zal worden gewijzigd in "gebouwen met een overwegende woon-/verblijfsfunctie". Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kantoor gebouw of bejaardentehuis. Een bedrijventerrein kan een geschikte locatie zijn om een zend/antenne-installatie te realiseren. Indien een antenne binnen een bedrijventerrein op een gebouw wordt geplaatst dient dit bij voorkeur een gebouw te zijn waaraan geen overwegende verblijfsfunctie wordt toegekend. Het niet-plaatsen op gebouwen met een woonfunctie heeft in de eerste plaats te maken met de ruimtelijke kwaliteit. Antennes dragen in de meeste gevallen niet bij aan de ruimtelijke kwaliteit van een gebouw. Het niet-plaatsen heeft niet direct te maken met gezondheidsrisico's. Onderzoeken hebben tot nu toe namelijk niet aangetoond dat door het plaatsen van antennes op woongebouwen er gezondheidsrisico's ontstaan. Wel zijn wij van mening dat ieder mogelijk risico zoveel mogelijk beperkt moet worden. Dat is ook de reden dat de bovengenoemde passage iets is aangepast.

Bij het plaatsen van zend/antenne-installaties bestaat altijd de kans dat er zich storingen op radio, tv of andere elektronisch apparatuur gaan voordoen. Er bestaan nationale en internationale richtlijnen op basis waarvan telecommunicatie dient te geschieden. De Rijksdienst voor Radiocommunicatie (RDR) speelt hierin een belangrijke rol. Bij storingen wordt van de antennehouders verwacht dat zij alles in het werk zullen stellen om deze storingen zoveel mogelijk te voorkomen. Indien zich storingen voordoen dan dienen zij deze zo snel mogelijk op te heffen. Mocht een storing niet naar behoren worden opgelost dan bestaat er een mogelijkheid een klacht in te dienen bij de RDR. Op basis van hun "Regeling klachtenbehandeling elektrische inrichtingen" geven zij op verzoek een bindend advies over de te volgen procedure.

De Notitie is uitgebreid met een paragraaf: "Nationaal Antenne Beleid". Uit dit Nationale Antenne Beleid blijkt dat antennes tot 5 meter bouwvergunningvrij gaan worden. Dit bouwvergunningvrij worden is echter gekoppeld aan het tot stand komen van een convenant tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de operators, de woningbouwcorporaties en de Rijksoverheid. In het Nationaal Antenne Beleid is aangegeven wat het convenant **minimaal** dient te bevatten. Dit betreft de volgende zaken:

- De optimale samenwerking tussen operators in het kader van planning en site-sharing;
- Bespreking met de gemeenten van een geheel "dekkingsplan" en dus niet de plaatsing van iedere antenne afzonderlijk. In het dekkingsplan dient de noodzaak van plaatsing van antennes op andere dan niet-woonlocaties aannemelijk te worden gemaakt;
- Plaatsing op woongebouwen vindt slechts plaats nadat toestemming van eigenaren is verkregen, voorlichting is gegeven aan bewoners en de bewoners instemming hebben betuigd met de plaatsing;
- Procedure afspraken waaruit de instemming van bewoners moet blijken.

Het te sluiten convenant moet voldoende waarborgen bieden om te voorkomen dat er meer masten dan strikt noodzakelijk zijn worden geplaatst. Het is niet alleen uit ruimtelijk maar ook uit bedrijfseconomisch oogpunt van belang dat er zo min mogelijk opstelpunten worden geplaatst. Uiteraard wordt altijd gelet op het vermogen van de zend/antenne-installatie.

Aan een bouwvergunning kan niet de voorwaarde gekoppeld worden dat indien de mast niet meer gebruikt wordt deze wordt afgebroken.

3. Centraal Bureau VERON
t.a.v. Mr. G.M.M. van den Berg
Tweeboomlaan 117
1624 EC Hoorn

REACTIE:

Inspreker (vereniging voor experimenteel radio onderzoek in Nederland) is verontrust dat het in de Notitie voorgestane beleid zal leiden tot ongewenste gevolgen voor de positie van radiozendamateurs. Inspreker vraagt geen onnodige belemmeringen op te nemen voor radiozendamateurs.

De Notitie richt zich volgens inspreker op antennes in het algemeen en strekt zich daardoor ten onrechte ook uit tot zend/antenne-installaties van particuliere burgers, zoals zendamateurs. Inspreker is van mening dat het beleid onderscheidt dient te maken tussen de categorieën van antennegebruikers. Vervolgens gaat inspreker uitvoerig in op het feit dat antennes voor radioamateurs niet onder het voorgestelde beleid moeten komen te vallen.

BEANTWOORDING:

Het is nooit de bedoeling geweest om radiozendamateurs onder het in de Notitie voorgestelde beleid te laten vallen. Uit de strekking van de tekst valt dit wel op te maken. Om ieder misverstand te voorkomen zal in de Notitie expliciet worden opgenomen dat de Notitie geen betrekking heeft op zend/antenne-installaties van radiozendamateurs.

NOTITIE

RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN BIJ PLAATSING

VAN ZEND/ANTENNE INSTALLATIES

Hengelo, 15 november 2001

INHOUD

- 1. Inleiding**
 - 1.1 Begrip antenne/bouwvergunning**
 - 1.2 Bestaande zend/antenne-installaties**
 - 1.3 Noodzaak zend/antenne-installaties**
 - 1.4 Locatiekeuze**
 - 1.5 Effecten zend/antenne-intallaties op de gezondheid**
 - 1.6 Wet Milieubeheer**
 - 1.7 Overeenkomsten/planschade**
 - 1.8 Procedurele aspecten**
 - 1.9 Formele planologische inpassing**
 - 1.10 Nationaal Antenne Beleid**
- 2. Toetsingskader**
 - 2.1 Toelichting bij toetsingskader**

NOTITIE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN BIJ PLAATSING VAN ZEND/ANTENNE-INSTALLATIES

1 Inleiding

De laatste tijd zijn er verzoeken binnengekomen voor het plaatsen van antenne-installaties voor mobiele telefonie. De verwachting is dat het aantal aanvragen in de toekomst zal toenemen. In het stedelijk gebied kan het plaatsen van antennes op een hoog gebouw vaak een goed alternatief zijn om het plaatsen van antenne-installaties (masten) te voorkomen. In het buitengebied is het plaatsen van masten meestal het enige alternatief.

Antenne-installaties zijn nu en in de toekomst niet alleen nodig voor mobiele telefonie. Ook voor andere vormen van telecommunicatie zijn nu en in de toekomst (meer) antenne-installaties nodig. Deze Notitie gaat dus over zend/antenne-installaties (zowel masten als daklocaties) in zijn algemeenheid en is niet specifiek gericht op mobiele telefonie. De Notitie is gericht op netwerken voor mobiele communicatie. Deze Notitie is uitdrukkelijk niet bedoeld voor de oprichting van omroepnetwerken (AM-omroep, FM-omroep, digitale radio en televisie). Ook de zend/antenne-installaties van radiozendamateurs vallen niet onder het beleid van deze Notitie.

Van rijkswege is een Nationaal Antenne Beleid opgesteld. Uit de voorliggende Notitie blijkt dat de huidige wet- en regelgeving en de vigerende bestemmingsplannen de providers weinig mogelijkheden bieden om adequaat hun zend/antenne-installatienetwerk op te bouwen. Het Nationaal Antenne Beleid is er kort gezegd op gericht om de oprichting van zend/antenne-installaties te vergemakkelijken zonder dat daarbij andere belangen (zoals volksgezondheid, leefmilieu, veiligheid) uit het oog verloren worden.

De paragrafen 1.1. tot en met 1.9. geven enig inzicht omtrent de huidige "problematiek" rondom zend/antenne-installaties. Paragraaf 1.10. gaat in op het van rijkswege opgestelde Nationaal Antenne Beleid. In paragraaf 2 is het toetsingskader opgenomen. In paragraaf 2.1. wordt waar nodig een toelichting gegeven op het toetsingskader.

1.1 Begrip antenne/bouwvergunning

Het woord "antenne" in de Woningwet dient blijkens de memorie van antwoord zeer strikt ingevuld te worden. Onder "antenne" wordt verstaan de staaf of spriet (met dwarssprieten) voor het ontvangen en zenden van signalen. Een antenne-installatie bestaat echter meestal ruwweg uit drie onderdelen: een apparatuurkast, een mast en één of meer antennes. Deze onderdelen dienen niet los van elkaar te worden gezien, waardoor er geen sprake is van vergunningvrij bouwwerk. De antenne-installatie als geheel is dus bouwvergunningplichtig. Een aanvraag om bouwvergunning wordt getoetst aan de Woningwet, het Bouwbesluit, de gemeentelijke bouwverordening, het bestemmingsplan en aan eisen van redelijke welstand. Als een aanvraag aan al deze eisen voldoet dan moet de bouwvergunning worden verleend.

Om een antenne-installatie te mogen plaatsen, moet uiteraard toestemming zijn verkregen van de

eigenaar van de grond of het dak waarop de installatie wordt geplaatst. In de woningwet is als uitgangspunt opgenomen dat voor het oprichten van een bouwwerk een bouwvergunning vereist is. Een uitzondering is opgenomen in artikel 43 lid 1 onder i van de Woningwet voor het achter de voorgevelrooilijn plaatsen van een antenne die niet meer dan vijf meter hoog is. Een andere uitzondering is opgenomen in artikel 43 lid 1 onder f van de Woningwet waarin wordt bepaald dat wanneer een zendinstallatie wordt geplaatst op of over een (openbare) weg, een spoorweg, een (openbaar) vaarwater of in de daarbij behorende bermen, geen bouwvergunning nodig is. De installatie moet dan wel van beperkte omvang zijn en voldoen aan de technische voorschriften van het Bouwbesluit.

Aan het begrip "van beperkte omvang" heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State de volgende uitleg gegeven: "Het in artikel 43, eerste lid, onder f gebezigde begrip 'van beperkte omvang' heeft niet alleen betrekking op de maatvoering van een bouwwerk op zichzelf maar dient tevens te worden gerelateerd aan het effect dat het bouwwerk vanuit planologisch en feitelijk oogpunt bezien op de omgeving heeft. Daarbij is mede in aanmerking genomen dat blijkens de Memorie van Toelichting bij de (nieuwe) Woningwet de ten aanzien van 'vrije bouwwerken' gegeven criteria van stedenbouwkundige en bouwtechnische aard zijn. Deze criteria strekken ertoe de invloed van die bouwwerken op de (gebouwde) omgeving te beperken". (Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, 25 april 1995, No. R03.93.0322/Steiger Breukelen).

Indien een antenne-installatie op, aan of bij een monument wordt gebouwd is een bouwvergunning altijd verplicht.

Voor zover er in de bestemmingsplannen van Hengelo al regelingen zijn opgenomen voor de plaatsing van zend/antenne-installaties voorzien deze niet in de plaatsing van zend/ antenne-installaties voor mobiele telefonie. Om de te verwachten verzoeken om plaatsing van zend/antenne-installaties zoveel mogelijk te stroomlijnen is het wenselijk voor zowel ons als verzoekers om randvoorwaarden aan te geven waar de verzoeken aan getoetst zullen worden. Duidelijk moet wel zijn dat per individueel geval andere aspecten ook een rol kunnen spelen bij de afweging.

1.2 Bestaande zend/antenne-installaties

Op dit moment zijn in de gemeente diverse zend/antenne-installaties (aan masten, op of aan gebouwen/bouwwerken geen gebouw zijnde) aanwezig. De bestaande zend/antenne installaties zijn aangegeven op de bij deze notitie behorende Kaart A. Voor de plaatsing van deze installaties, zowel aan masten als op gebouwen/bouwwerken geen gebouw zijnde, is in de meeste gevallen een bouwvergunning nodig. Slechts voor enkele bestaande installaties is aan deze verplichting voldaan. Bij antenne-installaties op gebouwen/bouwwerken geen gebouw zijnde is er vanuit gegaan dat deze (indien de antenne van de voet gemeten niet hoger is dan 5 meter) op basis van artikel 43 lid 1, onder i van de Woningwet niet bouwvergunningplichtig zijn.

Op basis van rechterlijke uitspraken blijkt dit een verkeerde uitleg te zijn. Aangezien de meeste installaties op grond van de vigerende bestemmingsplannen niet kunnen worden opgericht, kan slechts bouwvergunning worden verleend na het verlenen van een vrijstelling ex artikel 19 van de

Ruimtelijke Ordening of een herziening van de betreffende bestemmingsplannen.

De providers zijn het niet eens met het feit dat een antenne (hoogte maximaal 5 meter) op of aan een gebouw wordt aangemerkt als een bouwvergunningplichtig bouwwerk. In een aangespannen bodemprocedure proberen zij duidelijkheid te krijgen over de uitleg van het begrip bouwvergunningvrij (in relatie met antenne) in artikel 43 lid 1 onder i van de Woningwet. Vooruitlopend op een definitieve uitspraak verzoeken de providers gemeenten niet over te gaan tot aanschrijvingen om zonder bouwvergunning geplaatste antennes te verwijderen. Voor nieuw op te richten installaties gaat de gemeente er voorlopig van uit dat voor het oprichten van een antenne-installatie een bouwvergunning moet worden aangevraagd

Bij de beoordeling van een verzoek om vrijstelling zal de door het bestuur te maken afweging vooral een ruimtelijke zijn. Bij de te maken belangenafweging zullen ruimtelijke aspecten een overwegende rol spelen. Daarbij kan gedacht worden aan horizonvervuiling, ruimtelijke inpassing, welstand en woongenot. Ook zal bij de afweging rekening worden gehouden met de maatschappelijke impact en de vrees voor gezondheidsrisico's.

In deze Nota is ervoor gekozen geen direct onderscheid te maken tussen het stedelijk gebied (met daarin weer een onderscheid tussen woon- en werkgebieden), het buitengebied en de aanwezige infrastructuur. Het in deze Nota opgenomen afwegingskader geldt dus voor heel Hengelo. Bepaalde afwegingsregels hebben meer betrekking op bebouwd (stedelijk gebied) andere meer op onbebouwd gebied (buitengebied). Infrastructuur komt zowel in bebouwd als onbebouwd gebied voor.

1.3 Noodzaak antenne-installaties

Een aantal factoren is van invloed op het aantal zend/antenne-installaties dat geplaatst moet worden om een goede communicatie te kunnen garanderen:

- het aantal beschikbare frequenties per antenne/inrichting;
- de hoogte van de bebouwing in de omgeving;
- het aantal abonnees;
- de sterkte van de zenders in de mobiele toestellen;
- de plaats waar de gebruikers zich bevinden.

In principe is het technisch mogelijk om het hele land vanuit één grote, sterke zendmast te bestrijken. Het beperkte aantal radiofrequenties dat beschikbaar is, maakt dat echter onmogelijk. PTT Telecom heeft van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat 38 frequenties ter beschikking gekregen voor mobiele communicatie. Op ieder van die frequenties kunnen maximaal 8 gesprekken tegelijk worden gevoerd.

Om alle honderdduizenden abonnees de beschikking te geven over een telefoonlijn op het moment dat zij dat willen, moet dezelfde frequentie daarom meermalen worden gebruikt. In Groningen maakt lokaal mobiel telefoonverkeer bijvoorbeeld gebruik van een frequentie die ook in Limburg wordt gebruikt. Om te voorkomen dat de gesprekken die in de verschillende regio's op dezelfde frequentie gevoerd worden elkaar storen, wordt het zendvermogen van de

apparatuur beperkt. Signalen die in de ene regio verzonden worden, bereiken de andere niet. Gevolg hiervan is, dat iedere antenne slechts een relatief klein gebied bestrijkt. Om ervoor te zorgen dat toch het hele land goed bereikbaar is, moeten daarom relatief veel zend-/antenne-installaties (zowel masten als daklocaties) worden geplaatst.

1.4 Locatiekeuze

Wanneer in een bepaalde omgeving behoefte bestaat aan nieuwe zend- en ontvangstapparatuur voor mobiele communicatie, start een telecommunicatiebedrijf een onderzoek naar de meest geschikte locatie daarvoor. In eerste instantie wordt gekeken naar de plek die om technische redenen de voorkeur geniet. Dat luistert nauw. Eerst worden de factoren die de kwaliteit van de verbindingen beïnvloeden in beeld gebracht. Vervolgens wordt gekeken naar de natuurlijke omgeving, de omvang van de aanwezige bebouwing, de hoogte van de mast voor een optimale communicatie, de opstelling van de mast en de sterkte van de zendapparatuur. Via een computermodel kan een telecommunicatiebedrijf vervolgens bepalen op welke locatie de nieuwe antenne optimaal bijdraagt aan de kwaliteit van het mobiele net.

Om signalen goed te kunnen verzenden en ontvangen, moet een antenne zich hoog in de lucht bevinden. In het algemeen zijn er twee oplossingen om daarvoor te zorgen. In het stedelijk gebied en op plaatsen waar veel bebouwing voorkomt ligt het voor de hand om de antennes op het dak van het hoogste gebouw in de omgeving te plaatsen (daklocaties). In gebieden waar het niet mogelijk is om antennes te plaatsen op bestaande (hoge) bebouwing worden zelfstandige masten geplaatst. De hoogte van dergelijke masten varieert, afhankelijk van het benodigde bereik en de sterkte van de apparatuur.

1.5 Effecten zend-/antenne-installaties op de gezondheid

Aan dit aspect is mede vanwege de uitbreiding van het aantal te plaatsen antennes de laatste tijd veel aandacht besteed. Naar aanleiding hiervan is door het ministerie van VROM in samenwerking met de regionale inspecties voor de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne een onderzoek uitgevoerd naar biomedische aspecten van radiofrequente straling.

Dit onderzoek heeft geresulteerd in de "Richtlijn voor radiofrequente straling bij zendinrichtingen" (publicatie 90-01 van de Hoofdinspectie voor de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne). In deze richtlijn zijn aanbevelingen opgenomen over blootstellingslimieten voor radiofrequente straling (gezondheidsbeschermingsniveaus).

Bij de totstandkoming van de richtlijn is gebruik gemaakt van de bevindingen van de International Radiation Protection Association (IRPA), een associatie van nationale stralingsbeschermings- verenigingen. Deze associatie heeft normen geformuleerd met betrekking tot de bescherming van de volksgezondheid tegen mogelijke schadelijke gevolgen van blootstelling aan radiofrequente straling.

Bij de vaststelling van de IRPA-norm is ervan uitgegaan dat mensen zich niet altijd bewust zijn

dat blootstelling aan radiofrequente straling plaatsvindt en dat niet van hen verwacht mag worden dat zij bereid zijn enig risico te dragen dan wel dat zij beschermende maatregelen willen nemen. Bovendien houdt de norm rekening met het feit dat er individuen of groepen met een bijzondere gevoeligheid voor radiofrequente straling bestaan en dat blootstelling kan voorkomen gedurende 24 uur per dag gedurende een heel leven. Op basis van de IRPA-norm kan een limiet voor de maximale stralingsabsorptie worden vastgesteld.

Met betrekking tot een zogeheten basisstation voor mobiele communicatie dient, met inachtneming van de limiet, ten minste 2,5 meter afstand te worden bewaard van een in werking zijnde antenne. Alleen indien mensen zich in de onmiddellijke nabijheid van een de antenne in de elektromagnetische bundel ophouden, kunnen zich effecten op de gezondheid voordoen.

Op 28 januari 1997 heeft de Gezondheidsraad een advies uitgebracht over de blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische straling en velden van onder meer zendmasten. Op basis van de beschikbare wetenschappelijke literatuur doet de Gezondheidsraad hierin aanbevelingen over de aan te houden gezondheidsbeschermingsniveaus. Indien de blootstelling onder deze niveaus blijft, zijn volgens de Raad geen nadelige gezondheidsrisico's te verwachten. De "Richtlijn voor radiofrequente straling bij zendinrichtingen van de Hoofddirectie voor de Volksgezondheid" wijkt voor wat betreft de aan te houden gezondheidsbeschermingsniveaus niet wezenlijk af van de aanbevelingen van de Gezondheidsraad.

In zijn algemeenheid kunnen radiofrequente elektromagnetische velden op twee manieren effect hebben op het menselijk lichaam. Welk effect optreedt is afhankelijk van de frequentie. Of het optreedt is afhankelijk van de veldsterkte. In de eerste plaats kunnen de velden elektrische stroompjes veroorzaken. Dat gebeurt echter bij frequenties lager dan 10 Mhz, waar de mobiele telefoon geen gebruik van maakt. In de tweede plaats kan blootstelling leiden tot temperatuurstijging van het lichaamsweefsel. Dat gebeurt bij frequenties tussen circa 100 kHz en 300 GHz, waar mobiele telefonie (met frequenties tussen 30 MHz en 1800 MHz) wel gebruik van maakt. Wanneer die temperatuurstijging te groot wordt, kan dat schade voor de gezondheid opleveren. Voor andere effecten zijn volgens de Gezondheidsraad geen wetenschappelijke bewijzen.

Bij ieder verzoek voor het oprichten van een nieuwe zend/antenne-installatie dient de exploitant een berekening te overleggen van de verwachte elektrische en magnetische veldsterkte ter plaatse van de dichtstbijzijnde woonbebouwing of plaatsen die toegankelijk zijn voor het algemene publiek of werknemers. De berekende veldsterkte kan vervolgens getoetst worden aan de richtlijn van de Gezondheidsraad.

Indien tot plaatsing kan worden overgegaan is het van belang om vooraf omwonenden adequaat te informeren en voor te lichten. Wat betreft dit punt dienen de telecommunicatiebedrijven een actieve rol te spelen. In alle gevallen, dus zowel bij antenne-installaties aan masten als bij antenne-installaties op gebouwen/bouwwerken geen gebouw zijnde, zal de installatie aan de IRPA-norm moeten voldoen.

1.6 Wet Milieubeheer

Ten aanzien van vergunningverlening op basis van de Wet Milieubeheer hanteren de gemeenten de hierboven genoemde inspectierichtlijn. Door toepassing te geven aan deze richtlijn wordt op

afdoende wijze invulling gegeven aan het voorzorgprincipe. Bij het verzoek tot het plaatsen van een antenne-installatie zal verzoeker aan moeten tonen dat voldaan wordt aan de in de richtlijn aanbevolen gezondheids- c.q. beschermingsniveaus.

* Storingen radio/tv signaal en andere elektronische apparatuur

Er bestaan nationale en internationale richtlijnen op basis waarvan telecommunicatie dient te geschieden. De Rijksdienst voor Radiocommunicatie (RDR) speelt hierin een belangrijke rol. Er kunnen zich altijd situaties voordoen dat een basisstation voor mobiele communicatie storingen veroorzaakt op radio en/of tv-ontvangst of op andere elektronische apparatuur. Van de antennehouders wordt in dit soort situaties verwacht dat zij alles in het werk zullen stellen om deze storingen zoveel mogelijk te voorkomen. Mochten deze storingen zich toch voordoen dan dienen zij deze zo snel mogelijk op te heffen. Mocht een storing niet effectief worden opgelost dan bestaat er een mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de RDR. Op basis van hun "Regeling klachten- behandeling elektrische inrichtingen" geven zij op verzoek een bindend advies over de te volgen procedure.

1.7 Overeenkomsten/Planschade

In artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening is bepaald dat een belanghebbende die ten gevolge van de bepalingen van een bestemmingsplan schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan vergoeding niet of niet voldoende is verzekerd de gemeenteraad kan verzoeken een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding aan hem toe te kennen.

In het kader van het plaatsen van antenne-installaties zijn wij van mening dat mogelijke planschadeclaims door de antennehouders gedragen dienen te worden. Hierbij dient echter het volgende aangetekend te worden. Het opstellen van bestemmingsplannen is een taak en verantwoordelijkheid van de gemeente. Bij verzoeken om het plaatsen van een antenne zal er in alle gevallen, rekening houdende met de geldende beleidsregels, naar worden gestreefd de antenne te plaatsen op een voor alle partijen (gemeente, antennehouder en overige belanghebbenden) acceptabele locatie. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de in deze notitie neergelegde randvoorwaarden. Indien een locatie gevonden kan worden welke voldoet aan de gestelde randvoorwaarden dan achten wij de kans op gegronde planschadeclaims gering.

Het verlenen van medewerking aan een vrijstelling voor de bouw van een zend/antenne installatie zullen wij onder meer afhankelijk stellen van een door de antennehouder te tekenen overeenkomst waarin hij zich bereid verklaart planschadeclaims voor zijn rekening te nemen. Planschadeclaims, als bedoeld in artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, worden afgehandeld met inachtneming van de planschadeverordening van de gemeente Hengelo.

1.8 Procedurele aspecten

In hoofdstuk 2 zijn de toetsingscriteria aangegeven waar een verzoek om plaatsing van een antenne-installatie aan wordt getoetst. Uiteraard kunnen hier afhankelijk van de specifieke

omstandigheden andere criteria aan toegevoegd worden. Het is wenselijk dat verzoekers hun verzoek motiveren met inachtneming van de gestelde toetsingscriteria.

1.9 Formele planologische inpassing

Na vaststelling van deze notitie, zal dit beleid de basis vormen voor het aanvragen van een algemene verklaring van geen bezwaar, zoals genoemd in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Na afgifte van deze verklaring van geen bezwaar kan deze Notitie drie jaar gebruikt worden voor het verlenen van vrijstellingen voor het plaatsen van zend/antenne installaties.

Wij gaan ervan uit dat binnen deze drie jaar de in paragraaf 1.10. genoemde wetwijzigingen hun beslag zullen krijgen. Dit betekent kort gezegd dat zend/antenne-installaties tot 5 meter bouwvergunningvrij worden en zend/antenne-installatie tussen de 5 en 40 meter via een vrijstelling ex artikel 19 lid 3 Wet op de Ruimtelijke Ordening gerealiseerd kunnen worden.

In nieuwe bestemmingsplannen zullen, voor zover noodzakelijk, bepalingen worden opgenomen die de oprichting van zend/antenne-installaties mogelijk maken.

Voor de in nieuwe bestemmingsplannen op te nemen regeling zal deze notitie als uitgangspunt dienen.

Voor de vigerende bestemmingsplannen en Leefmilieuverordeningen moet de aan te vragen algemene verklaring van geen bezwaar uitkomst gaan bieden voor het verlenen van een vrijstelling. Tot het moment dat de algemene verklaring van geen bezwaar wordt afgegeven kan via een vrijstelling ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening medewerking worden verleend aan de bouw van een zend/antenne-installatie. Ook in deze gevallen gelden de in hoofdstuk 2 opgenomen randvoorwaarden als toetsingskader.

1.10. NATIONAAL ANTENNE BELEID

Van rijkswege is opgesteld het Nationaal Antennebeleid. Eind december 2000 is deze nota Nationaal Antennebeleid door het kabinet vastgesteld. Op 14 mei 2001 heeft de Tweede Kamer zich over deze nota uitgesproken.

De doelstelling van het Nationaal Antennebeleid is om binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid voldoende ruimte voor antenne-opstelpunten te stimuleren en faciliteren.

De Tweede Kamer heeft zich achter het kabinetsstandpunt geschaard om antennes (inclusief kabel en kast) tot 5 meter bouwvergunningvrij te maken en antennes van 5 tot 40 meter licht-bouwvergunningplichtig te maken (via procedure ex artikel 19 lid 3 Wet op de Ruimtelijke Ordening). Hierbij valt deze laatste categorie onder het regime van artikel 20 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening.

Voorwaarde voor vergunningvrijheid (tot 5 meter) is een convenant, waarin afspraken over voorlichting, instemming van bewoners, de visuele inpasbaarheid en de onderlinge samenwerking van operators is geregeld. Convenantpartijen zijn naast het Rijk, de VNG, Monet (Mobiele Operators) en Aedes/IVBN (vertegenwoordigers van woningbouw- corporaties en eigenaren van vastgoedorganisaties). Het is de bedoeling voor eind 2001 partijen zover zijn dat het convenant ondertekend kan worden.

Dit betekent niet dat dan de vergunningvrijheid al ingaat. Dat kan alleen via wijziging van wetgeving op dit punt. De AmvB die hiertoe wordt voorbereid, maakt deel uit van artikel 43 Woningwet, lijst van vergunningvrije bouwwerken. De verwachting op dit moment is dat de wijziging op grond van de AmvB op grond van de Woningwet, en daarmee de vergunningvrijheid van antennes tot 5 meter, per april 2002 in werking treedt.

Pas op het moment dat de antenne-installaties bouwvergunningvrij worden, krijgt het landelijk convenant zijn volle betekenis. Het tijdstip van invoering van de bouwvergunningvrijheid van antenne-installaties is echter mede afhankelijk van het tijdstip waarop via de Wet Milieubeheer de gezondheidsaspecten zijn gereguleerd. Pas als deze milieuregelgeving in werking treedt kan ook de regeling voor het vergunningvrij bouwen van antenne-installaties in werking treden. Naar verwachting zal dat niet eerder zijn dan medio 2003.

Gemeenten kunnen in aansluiting op het convenant regels stellen omtrent de inpasbaarheid van bouwvergunningvrije antennes in de omgeving. Hiertoe worden de gemeenten in de gelegenheid gesteld om – in aansluiting op het lokaal welstandsbeleid en de lokale situatie en wensen - objectieve eisen in de vorm van loketcriteria te formuleren aangaande techniekast, bekabeling, situering van de antennedragers en gevelantennes. De operators zullen zich in het convenant verplichten dat zij zich conformeren aan deze door gemeenten te stellen loketcriteria. Deze criteria mogen niet tot doel hebben het tegengaan van de bouwvergunningvrijheid.

Het is de bedoeling dat deze Notitie na vaststelling de basis vormt voor het aanvragen van een

algemene verklaring van geen bezwaar, zoals genoemd in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Na afgifte van deze verklaring van geen bezwaar kan deze Notitie dan drie jaar gebruikt worden voor het verlenen van vrijstellingen voor het plaatsen van zend/antenne installaties.

Uitgaande van de verwachting dat genoemde wetsaanpassingen binnen drie jaar hun beslag krijgen is een aanpassing van bestemmingsplannen die geen regeling bevatten voor het oprichten van zend/antenne-installaties niet meer nodig. Voor zend/antenne installaties hoger dan 40 meter blijft een bestemmingsplanherziening of een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening de aangewezen weg.

Nadat de wetwijzigingen hun beslag hebben gekregen hoeft geen gebruik meer gemaakt te worden van de algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2) om een vrijstelling/bouwvergunning te kunnen verlenen.

Doel van de genoemde wetwijzigingen is met name om de providers mogelijkheden te geven om hun benodigde telecommunicatie netwerken te realiseren.

De wetwijzigingen geven de providers meer ruimte om hun netwerken te realiseren. Dat wil niet zeggen dat zondermeer aan iedere aanvraag meegewerkt moet worden. Voor de opstelpunten tot 5 meter wordt zoals hiervoor is opgemerkt een convenant afgesloten waarin diverse aspecten worden vastgelegd. Daarnaast kan de gemeente nog zogenaamde loketcriteria opstellen.

Voor zend/antenne-installaties met een hoogte van 5 tot 40 meter bestaan meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de situering. De in deze Notitie opgenomen randvoorwaarden zien met name op deze categorie.

Doel van deze Notitie is met name om vooruitlopend op de genoemde wetwijzigingen, onder voorwaarden, medewerking te kunnen verlenen aan het oprichten van zend/antenne-installaties.

2. TOETSINGSKADER

Hieronder wordt aangegeven welk toetsingskader gehanteerd wordt bij een verzoek om plaatsing van een zend/antenne-installatie.

- I In beginsel dienen de volgende gebieden en bebouwing te worden ontzien:
- Landschappelijk waardevolle gebieden (natuurgebieden en waardevolle cultuurlandschappen); Bij plaatsing solitaire mast.
 - Open landschappen; bij plaatsing solitaire mast.
 - Woningen en gebouwen met een overwegende woon-/verblijfsfunctie.
 - Waardevolle bebouwing/beschermde stads- en dorpsgezichten.
- II Er dient aannemelijk gemaakt te worden dat binnen de technisch aanvaardbare afstand geen alternatieve opstelling mogelijk is. Hierbij kan gedacht worden aan medegebruik op een al aanwezige antenne-installatie, op of aan een hoogspannings- mast, reclamezuil, kerk of silo (indien mogelijk niet(direct) in het zicht).
- III Plaatsing in de onder I genoemde gebieden of op/aan een gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde kan alleen indien:
- alternatieve locaties goed onderzocht zijn op ruimtelijke onaanvaardbaarheid; indieners van een verzoek dienen inzicht te geven in de door hun onderzochte alternatieve locaties en aan te geven waarom deze onaanvaardbaar zijn;
 - er inzicht bestaat in de functionele inpassing in het technisch netwerk (inzicht in dekkingsgebied zend/antenne-installatie en zoekgebied plaatsing/technisch netwerk).
 - de antenne-installatie bij voorkeur in een al min of meer bebouwde omgeving kan worden geplaatst;
 - de antenne-installatie bij voorkeur in een randzone van het betreffende gebied kan worden geplaatst.
- IV In aanvulling op de onder III opgenomen voorwaarden geldt voor plaatsing op woningen en gebouwen met een overwegende woonfunctie nog de volgende randvoorwaarden:
- indien mogelijk niet direct in het zicht (dat wil zeggen direct tegenover voor- of achtergevel) van woningen;
- V Bij ieder verzoek voor het oprichten van een nieuwe zend/antenne-installatie dient de exploitant een berekening te overleggen van de verwachte elektrische en magnetische veldsterkte ter plaatse van de dichtstbijzijnde woonbebouwing of plaatsen die toegankelijk zijn voor het algemene publiek of werknemers. De berekende veldsterkte zal vervolgens getoetst worden aan de richtlijn van de Gezondheidsraad.
- VI Alle zend/antenne-installaties, zowel aan masten als op of aan gebouwen/bouwwerken

dienen te voldoen aan de IRPA-norm.

- VII** **Ieder verzoek** om plaatsing van een zend/antenne-installatie (uitgezonderd antennes tot 5 meter op daklocaties) dient in verband met de vliegveiligheid (invliegfunnel en radio/radarverbindingen vliegveld Twente) en/of andere militaire belangen (bijvoorbeeld straalverbindingen, beschermingszones) aan het Ministerie van Defensie te worden voorgelegd. Het Ministerie van Defensie dient schriftelijk te verklaren dat geen bezwaren tegen de oprichting van de betreffende zend/antenne-installatie bestaan.

2.1 TOELICHTING BIJ TOETSINGSKADER

Algemeen

Bij de opstelling van het toetsingskader is rekening gehouden met het rijks- en provinciaal beleid. Het toetsingskader is zowel van toepassing op vrijstaande masten met zend/antenne installaties als op antennes geplaatst op bebouwing (gebouwen of bouwwerken geen gebouw zijnde). Nogmaals wordt opgemerkt dat de notitie niet uitsluitend bedoeld is voor zend/antenne installaties ten behoeve van mobiele telefonie, maar dat deze ook betrekking heeft op zend/antenne installaties voor andere vormen van (tele)communicatie nu en in de toekomst. Gedacht kan worden aan het C2000 systeem. Een communicatiesysteem voor de alarmdiensten in Nederland en daarbuiten.

SUB I

Het ontzien van landschappelijk waardevolle gebieden, open landschappen en waardevolle bebouwing is gebaseerd op rijks- en provinciaal beleid. Het ontzien van woningen en gebouwen met een overwegende woon/verblijfsfunctie heeft onder meer te maken met het behoud van ruimtelijke kwaliteiten. Het plaatsen van antennes op woningen of gebouwen met een overwegende woonfunctie kan afbreuk doen aan de ruimtelijke uitstraling van de woning of het gebouw en ook naar de omgeving toe.

Een bedrijventerrein kan een geschikte locatie zijn om een zend/antenne-installatie te realiseren. Indien een antenne binnen een bedrijventerrein op een gebouw wordt geplaatst dient dit bij voorkeur een gebouw te zijn waaraan geen overwegende verblijfsfunctie wordt toegekend.

SUB II

Als mogelijke locaties komen in eerste instantie in aanmerking bestaande locaties zoals bestaande masten voor zend/antenne installaties, hoogspanningsmasten, reclamezuilen, bedrijventerreinen en overige hoge bebouwing (niet zijnde woningen of bebouwing met een overwegende woonfunctie). Daarnaast komen ook verkeersknooppunten en andere infrastructurele elementen in aanmerking (bijvoorbeeld bij bruggen, benzinestations). De voorkeur gaat uit naar medegebruik van al bestaande bebouwing boven de plaatsing van een mast. Indien er een goede locatie beschikbaar is bij een verkeersknooppunt en ook een reclamemast komt in aanmerking dan gaat de voorkeur uit naar de reclamemast. De plaatsing van extra masten dient zoveel mogelijk voorkomen te worden. Bij de plaatsing van een zend/antenne installaties kunnen, afhankelijk van de locatie, aanvullende voorwaarden worden gesteld aan de uitvoering (kleur/vormgeving/beplanting etc.).

SUB III

De verzoeker zal moeten aantonen dat er binnen het technische zoekgebied geen alternatieve locaties, zoals genoemd onder sub II, voorhanden zijn. De verzoeker zal inzicht moeten verschaffen in de onderzochte locaties en waarom deze niet in aanmerking komen. Als onomstotelijk vaststaat dat er geen alternatieve locaties beschikbaar zijn wordt er een afweging gemaakt over plaatsing in/op de onder sub I genoemde gebieden/bebouwing. In dergelijke gevallen dient de installatie bij voorkeur in een al; min of meer bebouwde omgeving te worden geplaatst.

SUB IV

Indien plaatsing op een woning, op een gebouw met overwegende woon/verblijfsfunctie of in een gebied met een overwegende woonfunctie de enige mogelijkheid is dan dient de mast/antenne zo min mogelijk invloed te hebben op het woongenot. Het criterium heeft in de eerste plaats tot doel de ruimtelijke kwaliteit te beschermen. Het niet-plaatsen heeft niet direct te maken met gezondheidsrisico's. Onderzoeken hebben tot nu toe namelijk niet aangetoond dat door het plaatsen van antennes op woongebouwen er gezondheidsrisico's ontstaan. Wel zijn wij van mening dat ieder mogelijk risico zoveel mogelijk beperkt moet worden.

SUB V

Dit criterium is opgenomen om aan te tonen dat de zend/antenne-installatie voldoet aan het door de Gezondheidsraad aanbevolen gezondheidsbeschermingsniveau. Door de beschikbaarheid van berekeningen is het mogelijk belanghebbenden hierover te informeren.

SUB VI

De IRPA-norm ziet op bescherming van de volksgezondheid tegen mogelijke schadelijke gevolgen van blootstelling aan radiofrequente straling. Op basis van de IRPA-norm kan een limiet voor de maximale stralingsabsorptie worden vastgesteld. Met betrekking tot een zogeheten basisstation voor mobiele communicatie dient, met inachtneming van de limiet, ten minste 2,5 meter afstand te worden bewaard van een in werking zijnde antenne. Alleen indien mensen zich in de onmiddellijke nabijheid van een de antenne in de elektromagnetische bundel ophouden, kunnen zich effecten op de gezondheid voordoen.

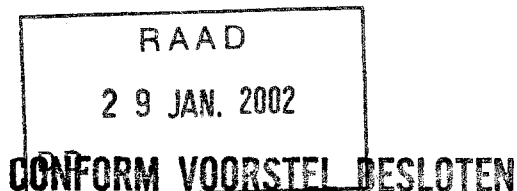
SUB VII

Indien het Ministerie van Defensie bezwaar heeft tegen de oprichting van een zend/antenne-installatie kan, ongeacht of aan de overige voorwaarden kan worden voldaan, geen medewerking worden verleend aan de oprichting van de zend/antenne-installatie.

Dienst/Sector: SBO/RI
Nr.: 16188
Onderwerp: Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenneinstallaties

Hengelo, 21 januari 2002
Raadsvergadering d.d. 29 januari 2002
Agendanummer: D.4.

Port.h.: K

WIJ STELLEN U VOOR:

1. met overname van de motivering zoals opgenomen in de "Nota inspraak inzake notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 14-11-2001 in te stemmen met de behandeling van de inspraakreacties zoals in deze Nota is opgenomen;
2. de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties, d.d. 15-11-2001, vast te stellen.

OVERWEGINGEN:

Van 2 januari tot 30 januari 2001 heeft de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties als inspraakbeleidsvoornemen ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn drie inspraakreacties ingediend waarin hoofdstuk 2 van de bijgevoegde "Nota inspraak Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties" nader op wordt ingegaan. De inspraakreacties geven aanleiding de Notitie op enkele punten enigszins aan te passen

Ingediende inspraakreacties

Door de volgende personen / instanties is een inspraakreactie ontvangen.

1. Ministerie van Defensie, DGW&T, Directie Oost, Postbus 177, 7940 AD Meppel;
2. Robers Advocaten, Postbus 630, 7550 AP Hengelo (namens Betagraphics, Demmersweg 166 te Hengelo, Viro Engineering B.V., Hazenweg 41 te Hengelo en Hotel Hengelo, Bornsestraat 400 te Hengelo)
3. Centraal Bureau VERON, t.a.v. Mr. G.M.M. van den Berg, Tweeboomlaan 117, 1624 EC Hoom.

Nota inspraak inzake notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties

De inspraakreacties worden behandeld in de Nota inspraak inzake notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties, d.d. 14-11-2001, welke deel uitmaakt van dit voorstel. De inspraakreacties geven aanleiding u voor te stellen de Notitie op de voorgestelde punten aan te passen.

De commissie ROVEZ kan met dit voorstel instemmen.

Voor het overige verwijzen wij u naar de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij de plaatsing van zend/antenne-installaties.

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

Mr W.J. Fluks

Drs. F.A.M. Kerckhaert

Dienst/Sector: SBO/RI
Nr.: 16188

Burgemeester en wethouders van Hengelo;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 januari 2002, SBO/RI nr. 16188;

B E S L U I T :

1. in te stemmen met de behandeling van de in spraakreacties zoals opgenomen in de Nota inspraak inzake notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 14-11-2001;
2. de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties d.d. 15-11-2001 vast te stellen

Aldus gedaan door de raad der gemeente Hengelo
in zijn openbare vergadering van 29 januari 2002

 , voorzitter

 , secretaris

✓
Kopie:SBO-RI-BJZ - A.Otten; Archief

Ministerie van Defensie
DGW & T
Directie Oost
Postbus 177
7940 AD MEPPHEL

Onderwerp
Vaststelling Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij
plaatsing van zend/antenne-installaties

Kenmerk
SBO16188

Datum

- 5 FEB 2002

VERZONDEN - 5 FEB 2002

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij delen wij u mede dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 29 januari 2002 de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties heeft vastgesteld. Een afschrift van het raadsbesluit is bijgevoegd.

De beantwoording van uw reactie is opgenomen in de "nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties". Deze Nota treft u hierbij aan.

De Notitie zal ter verkrijging van een algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening) worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel.

Wij vertrouwen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

/ W.J. Fluks
w.g.
F.A.M. Kerckhaert

Bijlagen:

- raadsbesluit; ✓
- Nota ruimtelijke voorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties. ✓

Bezoekadres
Reitzstraat 15
E-mail adres

Behandeld door
A. Otten
Tel. 074-2459882
F. 074-2459883

✓
Kopie:SBO-RI-BJZ - A.Otten; Archief

Robers Advocaten
t.a.v. de heer mr. E.W. Roessingh
Postbus 630
7550 AP HENGELO

Onderwerp
Vaststelling notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij
plaatsing van zend/antenne-installaties

Kenmerk
SBO16188

Datum
- 5 FEB 2002

VERZONDEN - 5 FEB 2002

Geachte heer,

Hierbij delen wij u mede dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 29 januari 2002 de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties heeft vastgesteld. Een afschrift van het raadsbesluit is bijgevoegd.

De beantwoording van uw reactie is opgenomen in de "nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties". Deze Nota treft u hierbij aan.

De Notitie zal ter verkrijging van een algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening) worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel.

Wij vertrouwen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

 /W.J. Fluks
w.g. \F.A.M. Kerckhaert

Bijlagen:

- raadsbesluit; ✓
- Nota ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-intallaties. ✓

Bezoekadres
Reitzstraat 15
E-mail adres

Behandeld door
A. Otten
Tel. 074-2459882

✓
Kopie:SBO-RI-BJZ - A.Otten; Archief

Centraal Bureau VERON
t.a.v. de heer mr. G.M.M. van den Berg
Tweebomenlaan 117
1624 EC HOORN

Onderwerp
Vaststelling notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij
plaatsing van zend/antenne-installaties

Kenmerk
SBO16188

Datum

- 5 FEB 2002

VERZONDEN - 5 FEB 2002

Geachte heer,

Hierbij delen wij u mede dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 29 januari 2002 de Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne-installaties heeft vastgesteld. Een afschrift van het raadsbesluit is bijgevoegd.

De beantwoording van uw reactie is opgenomen in de "nota inspraak inzake Notitie ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties". Deze Nota treft u hierbij aan.

De Notitie zal ter verkrijging van een algemene verklaring van geen bezwaar (artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening) worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel.

Wij vertrouwen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

/W.J. Fluks
w.g. \ F.A.M. Kerckhaert

Bijlagen:

- raadsbesluit; ✓
- Nota ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing zend/antenne-installaties. ✓

Bezoekadres
Reitzstraat 15
E-mail adres

Behandeld door
A. Otten
Tel. 074-2459882